

Posudek habilitační práce Mgr. Lubomíra Benka, Phd.

Mgr. Benko předložil jako habilitační práci nazvanou „Pilier 3: Vplyv jazykovej zložitosti textu na správanie sa stakeholderov na webových stránkach komerčných bánk“ komentovaný soubor 13 odborných textů. 12 z nich již bylo publikováno (7 v mezinárodních časopisech, 5 ve sbornících z mezinárodních konferencí), jeden je v recenzním řízení mezinárodního časopisu.

Sjednocujícím tématem prací je analýza webu (web mining) v jeho různých podobách, tedy jak analýza obsahu (web content mining), tak i analýza používání (web usage mining). Analyzovaným webem se přitom rozumí informace zveřejňované bankami ze střední a východní Evropy. Deklarovaným cílem práce je „návrh metodiky zaměřené na analýzu složitosti a čitelnosti textu souvisejícího s informacemi Pilíř 3 zveřejňovanými na stránkách komerčních bank i na zkoumání jejich vlivu na chování stakeholderů (mezi které mohou patřit klienti, akcionáři, regulační orgány, ale i široká veřejnost)“. Tento cíl je pak dále rozpracován do podoby dvou dílčích cílů: analýzy chování návštěvníků webového portálu banky a analýzy zveřejňovaných informací. Texty, které jsou součástí habilitační práce popisují řadu experimentů vedoucích k naplnění obou cílů. V případě analýzy chování návštěvníku webového portálu byla formulována řada doporučení pro modifikaci webových stránek vedoucích ke zvýšení zájmu uživatelů o informace z Pilíře 3. K hlavním patří zlepšit standardizaci a porovnatelnost zveřejňovaných údajů, odlišit od sebe údaje zveřejňované na roční a na čtvrtletní bázi, a používat angličtinu. V případě analýzy zveřejňovaných informací se jednalo především o analýzu složitosti a čitelnosti textu. Vzhledem k doporučení používat pro zveřejňování informací angličtinu se část práce zaměřila i na otázku strojového překladu a jeho kvality.

Jádrem habilitační práce je vytvoření metodiky pro analýzu složitosti a čitelnosti textu; její schéma je uvedeno na obrázku 4 na str. 40. Metodika dobře zachycuje jednotlivé kroky prováděné analýzy. V rámci metodiky byla navržena a experimentálně ověřena řada ukazatelů preferencí uživatelů webového portálu. Použité metody a postupy umožňují splnit cíl práce.

Problematika web mining patří v současné době k sledovaným výzkumným tématům. Totéž platí i pro oblast zpracování přirozeného jazyka, kde novým impulzem se staly velké jazykové modely (LLM). Lze tedy říci, že habilitační práce je aktuální. Kvalita, vědecká úroveň i přínos habilitační práce pak byly ověřeny recenzním řízením, kterým prošly jednotlivé texty. Práce přináší nové poznatky založené na kombinaci přístupů web content a web usage mining. Aplikace navržené metodiky by měla přispět ke zkvalitnění informací zveřejňovaných jednotlivými bankami.

V rámci obhajoby práce mám následující otázky týkající se navržené metodiky:

1. Viděl by uchazeč nějaký vztah této metodiky k metodice CRISP-DM používané jako standard pro oblast dobývání znalostí?
2. Jak by vypadalo nasazení této metodiky do rutinního provozu (jednorázové nebo opakované použití, časová náročnost jednotlivých aktivit, role,...)?

Závěrem mohu konstatovat, že práce splňuje požadavky kladené na habilitační práce v oboru Systémové inženýrství a informatika. Práci tedy doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 21.8.2024

Prof. Ing. Petr Berka, CSc.